

Тиверо

Брой 11 • Година IX септември 2013 г., Стара Загора

НАГРАДИТЕ

ЗА МУЗИКА

ХРИСТО НАМЛИЕВ

за спектаклите

„Взраждане“

ДКТ - ПЛОВДИВ, България

„Дъх“ на

ТЕАТЪР ЗА ДЕЦА - Суботица, Сърбия

„Аз, Сизиф“

ПРОДУЦЕНТСКА КЪЩА „КОНТРАСТ ФИЛМС“,
София, България

ЗА СЦЕНОГРАФИЯ

МАРИЕТА ГОЛОМЕХОВА

за трилогията

„Взраждане“

ДКТ - Пловдив, България

„Дъх“

ТЕАТЪР ЗА ДЕЦА - СУБОТИЦА, СЪРБИЯ

„Аз, Сизиф“

ПРОДУЦЕНТСКА КЪЩА „КОНТРАСТ ФИЛМС“,
София, България

ЗА РЕЖИСУРА

По решение на журито наградите за режисура са две:

Награда за режисура на ДУДА ПАЙВА

за спектакъла „Свято“ на

СТОЛИЧЕН КУКЛЕН ТЕАТЪР, София, България

Награда за режисура на МАТИЯ СОЛЦЕ

за спектакъла „Процесът или злочестата история на
Йозеф К.“ на КУКЛЕН ТЕАТЪР - Марибор, Словения

ЗА ЕКСПЕРИМЕНТАЛНИ И НОВИ ФОРМИ

Спектакъла „Аз, Сизиф“

на ПРОДУЦЕНТСКА КЪЩА „КОНТРАСТ ФИЛМС“, София, България

ЗА ЖЕНСКА РОЛЯ

ВАЛЕРИЯ САКО

в спектакъла

„Момиче, стани“

ТЕАТЪР „RISERVA CANINI“

Флоренция, Италия

ЗА МЪЖКА РОЛЯ

ХРИСТО ТАКОВ

в спектакъла „Аз, Сизиф“

на ПРОДУЦЕНТСКА КЪЩА „КОНТРАСТ
ФИЛМС“, София, България

НА МЛАДАТА КРИТИКА

Христо Таков

в спектакъла „Аз, Сизиф“

ЗА НАЙ-ДОБЪР СПЕКТАКЪЛ

GRAND PRIX

„Взраждане“

ДКТ - ПЛОВДИВ, България

ЗА ЦЯЛОСТЕН ПРИНОС

В РАЗВИТИЕТО НА КУКЛЕНО-ТЕАТРАЛНОТО
ИЗКУСТВО НАГРАДАТА СЕ ПРИСЪЖДА НА

проф. Николина Георгиева

ЖУРИ

МЕЖДУНАРОДНО ЖУРИ

ЖУРИ

МЕЖДУНАРОДНО ЖУРИ

Председател: Светла Бенева - България

Членове:

Свила Величкова - България

Манси Стич - Финландия

Юрий Дачев - България

Мартинас Петрикас - Литва

Изгубени в превода –

Учениците-преводачи от ГПЧЕ „Ромен Ролан“ град Стара Загора

Когато говорим за бюлетини, блиц-рецензии, мнения и всякакви други фестивални отзиви, винаги има едно ядро от „основни заподозрени“, които попадат между редовете на интервюта от този тип. Това са най-често журита, официални български и международни гости, професионални критици, понякога посланици, друг път само културни аташета. Но истината е, че всички те винаги запазват добрия тон. Политическата (а навярно и фестивална) коректност изисква да си благ, добър и често се налага някак да се съгласиш с общото ехо, което този или онзи спектакъл оставят след себе си. Е, това интервю не е за хора като тях. То е за тези с различния поглед – чистият, необременен и първичен. Понякога това, което те казват е наивно. Друг път – жестоко, но при всички случаи едно е вярно – те са искрени. А кои са те?

Десислава, Ивет, Кристина, Магдалена, Мариета, Неделин и Христо са ученици от 9-ти и 11-ти клас на Езиковата и Руската гимназии в Стара Загора. Те са нашите преводачи по време на 8-то издание на „Пиеро“. Добри, винаги усмихнати, леко срамежливи, но отзивчиви. Вярават в магията на театъра и адски им личи.

Срещнах се с тях и им зададох няколко въпроса. Ето какво ми отговориха.

Нека да започнем с един лесен въпрос. За какво се сещате, когато чуете „куклен театър“?

Неделин: Нещо с кукли. Нещо забавно с кукли. Някакво шоу за деца.

намерени в театъра

Магдалена: Като малки от училище ни организираха и ни водиха на детски представления.

Кристина: По начало моето старо училище е това, което е точно до Кукления театър, така че за нас не беше нещо необикновено да ни водят там. Като цяло го свързвам с хубави спомени.

Ивет: Кукленият театър е вид изкуство, както за деца, така и за възрастни. Леля работи в театъра. Тя се занимава с музиката и аз често ходя при нея.

Добре. А какво тогава ви хрумва в главите, когато чуете „куклен театър за възрастни“?

Кристина: На мен лично ми направи впечатление, че много от хумора не го разбирам. По-скоро, разбирам го, но не го намирам за интересен. Но пък всички възрастни около мен се смееха. Някои от темите са сериозни за разлика от тези за деца и това именно ми допада.

Магдалена: На мен ми направи впечатление, че ако при кукления театър актьори са куклите, то при кукления театър за възрастни се включват и хората, като актьори. Има някаква връзка между актьор и кукла.

Десислава: Сюжетите са по различни. Темите са по за възрастни, а не обикновените детски приказки. Накрая има някаква поука, която те кара да мислиш.

Кристина: Докато в кукления театър за деца има някаква морална поука, чиято цел е да научи детето на нещо добро, то при този за възрастни, по-скоро те карат да се замислиш за нещата.

Магдалена: В театъра за възрастни реалността е представена по различен начин.

Неделин: Например, като в „Хлапачката от 13-тия етаж“. Кара те да се замислиш за всичко онова, което се случва сега тук, у нас, в България.

А ходили ли сте на драматичен театър? Можем ли да потърсим разликите между него и кукления театър за възрастни?

Кристина: Много от спектаклите в драматичния театър са направени по книга или нещо известно, докато тези в кукления театър за възрастни са авторски или по собствена идея.

Неделин: В кукления театър за възрастни всичко е някак по-философски построено, по странно ми е на мен. Докато в драматичния всичко е по-достъпно. Има някаква заложена история, която се развива по време на спектакъла.

Да ви питам тогава за любимия ви куклен спектакъл за възрастни от 8-то издание на „Пиеро“. Кой е той и какво ви хареса в него?

Магдалена: Аз имам два любими. Единият е драматизацията на „Вграждане“, която гледахме. Хареса ми начина, по който е разказана легендата. Самият спектакъл постоянно ти привличаше вниманието. Другият, който ми хареса, е на италианците – „Момиче, стани!“. Беше нещо, което не очаквах да видя. Изненада ме! По принцип тези, които нямат говор, не са ми толкова интересни, поне на мен, но този успя да ме впечатли.

Неделин: Аз имам няколко любими спектакъла. Първият от тях е този, за който говорих преди малко – „Хлапачката от 13-тия етаж“. Беше много добър и ме накара да се замисля за някои работи. Следващият е „Никутин“. Изключително наситен с хумор и беше удоволствие да го гледаш. И на мен ми харесаха „Вграждане“ и „Момиче, стани!“.

Мариета: Нямах възможността да видя всички представления, но на мен ми хареса „Сън“. Като малка много исках да си имам свой собствен свят, в който да си правя каквото искам, да създавам свои собствени правила и когато видиш това да се случва на сцената... не знам, приятно е.

Десислава: На мен също ми хареса „Сън“, макар че е малко по-трудно за разбиране. Използваха вълна, което е по-нестандартно, не е нещо, което виждаш всеки ден. И бяха измислили всичко с много въображение.

Кристина: Спектаклите, които ми харесаха най-много са: „Момиче, стани!“. Не разбрах много поуката, но беше красиво. Актьорската игра беше впечатляваща – актрисата изигра два героя едновременно. Хареса ми „Йозеф К.“, заради това, че зрителите бяха на сцената. Така сякаш имаше по-голяма връзка между актьорите и публиката.

Христо: Според мен най-добрите спектакли бяха двата български – „Вграждане“ и „Няма да платим“. „Вграждане“ беше лесно да се разбере, достъпно, понеже има много приказки, в които жертваш любим човек. А „Няма да платим“ – съвременен представление със съвременен хумор.

Неделин: Като цяло всички български представления бяха много добри, модерно насочени. Може би само „Вграждане“ беше малко по-... митологично. В него имаше драма. Аз се разчувствах даже.

Ивет: Харесах много „Момиче, стани!“ и „Никутин“. Според мен е много трудно да се предаде чувството и действието без да се говори. „Никутин“ пък представя по комедиен начин историята на един човек. Хареса ми актрисата – много е добра, общителна. Хареса ми и „Няма да платим“, защото по съвременен начин представя реалността. Беше комедиен, забавляваха публиката. В „Солистът“, Карлес предава живот

С Христо Таков - лауреат на наградата за главна мъжка роля и на специалната награда на младата театрална критика

на куклите. Не всеки може да се справя с марионетки. Той е отделил 40 години от живота си само на тях.

Кой спектакъл не ви допадна и какво в него не ви хареса?

Неделин: „Потапяне в буря“ не ми хареса. Не го разбрах изобщо. Нямах живот в това представление, нещо което да ти привлече вниманието. При „Птица“ и „Девет и нещо“ не разбрах замисъла. „Дъх“ пък беше изключително странно.

Христо: Не ми харесаха „Девет и нещо“ и „Птица“. „Птица“ с тия патерици дето шаваха наляво-надясно – не намирам нищо интересно в това. Кубчетата обаче, които се движеха по сцената, ми бяха интересни. Варненското представление с тия лентички беше добре замислено, но ако имаше и някакъв сюжет щеше да бъде по-добре. „Дъх“ също не ми допадна. Постарали са се хората, но...

Ивет: Не мога да кажа кое точно не ми хареса, защото някои от спектаклите, както казаха и другите, просто не ги разбрах. Например този на Шаша Хигби – не мога да кажа, че не ми е харесал, защото не ми е ясен. Даже и по-възрастните не разбраха смисъла.

Кристина: На мен също на ми хареса „Девет и нещо“. Според мен използването на мултимедия в театъра има своето бъдеще и самата идея е добра, но тук не е така. Ако имаше смислен сюжет сигурно щеше да ми хареса.

Магдалена: На мен не ми хареса „Вариации за любовта“. Бяха вложили много старание, но имаше прекалено много текст и се изморих да чета субтитрите и всичко останало. Самата обстановка в салона беше много напрегната и излязох с едно такова лошо настроение. Беше ми отрицателна енергия след това. В „Девет и нещо“ – просто нищо. Не разбирам защо толкова много енергия и старание за нищо.

Интервюто взе Михаил Байков,

Докато тихото слънце над Стара Загора изпращаше последния септемврийски ден.

Митично обсебване

Общата за всички история. Устойчивата основа, върху която градим разбирането си за света и човека. За всички „защо?“ и „как?“ митът е ирационалният отговор. Дали обаче технократският ни свят не е размил митичното мислене и вярата в невидимото? Доколко митовете могат да дават отговори? Трилогията „Балкански митове“ на режисьора Веселка Кунчева намира съвременния ключ в истории, които възприемаме като част от общата памет.

„Вграждане“, ДКТ Пловдив използва историята на майстор Манол като повод за вглеждане в душата на твореца. Мост, който не може да бъде построен. Камъни, които всяка нощ се сричат от новия градеж. Упорство, което отхвърля поличбите и знаците на съдбата, за да каже „Бог го няма“, сблъсквайки го с „Аз съм. Тук съм. Жив съм.“ С осъзнаването на собствената значимост идва и желанието да оставиш нещо след себе си. Само че каква полза за човека да придобие целия свят ако трябва да се лиши от душата си? Коя цена е приемлива?

Егоизмът надделява. Желанието за себеизява жертва любимата жена. Но дали грехът на майстор Манол е толкова голям? Не е ли понякога почитеността просто маската, с която прикриваме лицемерието си?

Историята се разказва без (от)говор, а само с шепот на запис, който започва с делничното, за да завърши с „мост трябва“. Обсебването от сътворяването пресича истерията на делничното. Битът е пренебрегнат, напътствията за вграждането на човешка душа в градежа идват насън чрез фигурата на „вещата жена“ (единствената кукла в спектакъла).

Сцената е в (полу)мрак – ровичкането в човешката душа не е „светло“ занимание. Елементите са първични – камъни и вода на реката. Нещо древно и хтонично ни обсебва и „разчупва“ пластове на рацииото. Завесата е вдигната на около половин метър и като в отрязан екран от хората се вижда само по половината от тялото им. Няма цял ръст, освен ако някой от персонажите не се е свил на кълбо или лежи, но това не е в израз на смирение пред ситуацията, а умората от поредния бунт останал безсмислен заради невъзможността да се промени по-висшата воля. Отрязаният кадър предиз-

виква актьорите – експресията на тялото е съсредоточена само в определена част от телата им, най-често краката, които трябва да разкажат цялата история чрез ритъма и танците и плискането на водата. Играе се буквално с пръстите на краката – от грациозното и кокетно моминско пристъпване до напрегнатите по време на борба пръсти.

На финала върху сцената се изсипва чакъл – мостът е изграден, но майстор Манол не е погребал само жена си, а и себе си. Вграждането е взело повече жертви от предвиденото.

И ако чрез вграждането се измолва божие благоволение, то в „Дъх“, Театър за деца, Суботица, Сърбия жената става жертва на собственото си семейство. Кървавият олтар на творчеството е заменен с родителската и обществената принуда. Горан и Биляна се обичат. Само заедно те могат да свалят маските на социалните роли. В този спектакъл куклите не са одухотворения от човека предмет, а тежката дреха на патриархалните нрави. Само отблъсквайки социалната роля, т.е. куклата, Горан и Биляна могат да се прегърнат.

Полумрак на сцената. И в този спектакъл душата на човека не носи нищо светло. Отпред на авансцената са опънати множество ластиси. Мойрите от гръцката митология са изптели нишките на животите, а чужди ръце са ги подредили. Любовта е възможна само когато прекрачиш границите на съдбата. Когато Биляна е насилно омъжена за Марко, от чигата се спускат още ластиси, които селските баби сватовници опъват около нея. Съдбата е станала клетка, от която те спасява само смъртта. Биляна умира и клетката се разрушава.

И тук думите са (почти) излишни. Легендата е разказана чрез ритъма на танците и напевите, стигащи до крясък. Тропането на обувките напомня изстрели. И защо не, когато с тях се убива чуждата воля? Жестокостта на насилника едва ли се нуждае от смекчаване на изразните средства.

В края на спектакъла Горан безуспешно се мъчи да скъса ластисите. На запис звучи обяснението му в любов към Биляна и желанието му отново да бъде с нея. На заден план е залязващото слънце. Кървавочервено като рана. Осветлението бавно гасне. Свободната воля отново е била задушена от нишките на мойрите.

Снимка - Елена Карагяурова

Третият спектакъл „Аз, Сизиф“ напуска полето на междуличностните взаимоотношения. Моноспектакълът на Христо Таков представя всекидневните усилия на човека, който ден след ден се мъчи да „избуца“ битието си.

Спектакълът започва с тяло, което разкъсва пашкула, в който е напъхано. Символично раждане, след което започва търкалянето на камък-куб. На двете рамена има по още една глава. Съзнанието е шизоидно. Бутането на камъка не е наказание, а е доброволно прието. В някои от сцените „главите“ са почти лице в лице. Все едно чувам вътрешния глас, който нашепва „продължавай“.

Куклите са много. С образа на актьора. Като социалните ни роли. Като маските ни. Някои от тях влизат една в друга като матрешки. Колко маски сме сложили и дали под тях е останала някаква част от нас самите?

Визията на спектакъла е черно-бяла. Графичното съсредоточава погледа върху актьора, „уголемява“ самото тяло и усилията му.

Няма произнесен текст, а само запис. Думите блуждаят между „Така. Така. И все така.“ И „Защо съм жив? Защо се раждам? Защо умирам? Защо не мога да летя?“.

На моменти „Аз, Сизиф“ изглежда затворен в своята концептуалност. Ако не знаеш темата на спектакъла, може би няма да разбереш какво се случва. От друга страна – след като целта не е да се разкаже някаква история, а да се развие определена тема тази свърхконцептуалност едва ли е излишна. Още нещо – представлението в рамките на фестивала „Пиеро“ беше твърде скоро след премиерата и спектакълът не е имал възможността да се изиграе достатъчно пъти пред публика, за да се „донамести“. Когато това се случи, предполагам, че някои сцени ще се открият по-силно, за сметка на други.

Сценограф и на трите спектакъла е Мариета Голомехова, която е успяла за всеки от тях да създаде изключително мощна визия, която допълва спектакъла без да го обсебва.

Музиката е на Христо Намлиев. Основното е ритъмът. От време на време се чува някакъв напев или дихание. След това ритъмът надделява, усилва се, стига почти до екстатичност, но спира миг преди това, защото раздраната душа няма сили да напусне тялото. Миг тишина и митът отново се възражда. Така. Така. И все така.

Ана Луис Нориега

Снимка - Иван Дончев

СЪН

Делничният бит изморява с безкрайната си повторяемост. Ходене на работа, бързане, отчуждено присъствие и вдигане на шум. Съвременна картина, поразителна в своите еднакви тонове. Така започва представлението на театър „Mandradora“, „Сън“, Порто, Португалия – с две забързани фигури тръгнаха към сивотата на поредния ден. Хванали куфарчета с нарисуван върху тях черен град, двете актриси няколко поредни пъти показаха обличане, миене на зъби, качване в превозно средство и ходене на работа, говорене по телефон и т.н. И от тази не много оригинална гледка, пресъздаваща етюди с въображаеми предмети, се отнасяме в един сън. Изначално заложената „градска“ обстановка се видоизменя в имагинерно пространство, изградено с помощта на дърво от прежда. Поставено малко настрана, от него се очакваше да направи всичко за и в спектакъла. Изневиделица двете героини започнаха да омотават поставената на аванс сцената метална стойка с червена прежда, което би могло да се тълкува, като навлизане в нов, вълшебен и по-цветен свят. А от дървото съвсем „магично“ изникваха лица на кукли, чиито тела намираха своето реализиране чрез дрехите

на актрисите. За начало се появиха две женски кукли, а напевите им силно напомни за молебен за дъжд или друг подобен ритуал. На сцената видяхме и вретено с което се правиха опити за предене, прежда, която се трансформира в овца. По омотаната във вид на стан или затвор стойка бяха поставени различни животинки, всичките кръгли и червени като кълбета прежда, свалени от „направо“ от дървото. И все пак, защо ли се случи всичко това и то по този начин? За изясняване на зададената ситуация не послужи и „момата“, родена от овчата вълна. Като че ли нейното единствено предназначение се изчерпи с това да плаши с втрещения си поглед. Кулминационния ѝ момент настъпи, когато от мястото където седи сърцето, актрисите извадиха ножица, за да срежат всички нишки от червената прежда. Празната кухня, предизвика много въпросителни относно естетическата стойност на спектакъла.

Дотук казаното обслужва само и единствено видяното от сцената, което трудно би могло да се обвърже с наличието на конкретна история за проследяване. А относно моята идея за историята... бих казала „предположение“. Осланяйки се на заглавието, вероятно можем да заложим на индивидуалната преценка от видяното, което поне дава поле за размисъл. Невъзможността за извеждане на конкретна тема от спектакъла е основен негов недостатък и тази липса не дефинира целевата аудитория. Склонни сме да приемем добрите намерения на авторите на това представление, но те се разминават с крайния резултат.

Айя Кирилова

Да се опиташ да уловиш с думи полета на птица е занимание, изначално обречено на неуспех. И как може да е друго яче, след като никоя клетка от думи не може да побере порива на духа. А и да можеше, едва ли щеше да е за дълго, едва ли щеше да си струва. Но си струва да опиташ, да не се обезсърчаваш и да чакаш, чакаш, ако трябва и с години докато не кацне на върха на перото ти. То – вдъхновението.

Гледайки „Птица“ на ДКТ – Стара Загора в главата ми започват да изникват спомени от минали спектакли. На сцената си дават среща силното ядро на кукления театър и неговите нови попълнения – всички те в опит да осъществят този полет успешно. Командир на полета е Надежда Алексеева – руски възпитаник, чиято работа не вижадме за първи път у нас. На 7-то издание на „Пиеро“ тя беше лауреат на наградата за режисура със спектакъла ѝ „97 стъпки и половина по пътя, който води към спящия в океана дракон“, а сега опитва нова форма, която българската публика припознава най-често в работите на Велимир Велев.

Макар спектакълът да има своята рамка (даже не една, а цели осем) т.нар. *идея*, под която седи името на режисьора, търпи своя коментар. Всичко, което се случва, спокойно може да варира от минус безкрайност до плюс безкрайност в допустимите стайности на въображението, в което авторът ни оставя да се реем. Пълна волност на мисълта какво се случва на сцената и защо. И докато условността е основното правило в представлението, то всеки е свободен сам да преценява какво вижда, сякаш е изложба на Магрит. И се чудиш лула ли е това или не е; морето жена ли е из-

пТИца

хвърлило на брега или пък риба и това в небето птица ли е или пък облак.

Докато сценичните картини се сменят, а актьорите разперват криле в своите метални кафези, в главата ми започва да се реди пъзел, история някаква. Белите кубове в ръцете на артистите старателно ми напомнят кубчето на „Рубик“, а мултимедията, която ги оцветява подсилва този ефект. Осем души на сцената или по-скоро осем души, които се трудят, работят, минават през перипетиите на живота. Седем чиновника и един десидент. Единицата, която винаги е контра на живота, която не влиза в калъпа, бори се срещу системата, не ѝ се подчинява. Спектакълът на Алексеева дава поле за размисъл върху общочовешките въпроси – какво се случва с нас когато надигнем глава над желязната завеса, когато напуснем рамката? Сякаш един танцово-визуален перформанс по романа на Замятин се разкрива пред нас и Ние сме тях, а те са Ние. И не знам дали заради полу-църковното и почти канонично припяване на един рефрен или заради светлинната постановка, но средата, която се създава на сцената, предразполага за един успешен опит за летене.

Две неща ме докоснаха в този спектакъл. Едното е осветлението. Смя да твърдя, че работата на Ивайло Семьонов по нищо не отстъпва от тази на режисьора. Особена постановка на светлинните снопове. Отношение към тъмнината. Много от етюдите се случват в приглушената светлина на прожекторите и това носи някаква интимност.

И докато екипът рисува нещо за красота, после нещо обикновено, нещо хубаво и нещо потребно, идва финалът с най-силната сцена от спектакъла. Силна, защото има двояко значение и защото дава надежда. Всеки един от актьорите минава през металната каса и хвърля своите патерици. Това е физическото действие, което публиката вижда. Зад него обаче стоят метафори и те именно правят спектакъла силен. Ако досега на сцената сме наблюдавали полета на осем птици – минавайки през клетката те се отказват от своите криле и стават отново хора, отнема се най-висшата способност дадена на птиците – да летят. Ако ли пък не сме успели за този час да видим нещо повече отвъд видимото – то сега е моментът да припознаем в „затворника“ – свободния човек, намерил сили, сам за себе си, да излезе от шаблона, да премине през портала и да полети.

Вместо епилог /по Ж. Превер/

Е, това е...

*Птичето от думи май реши,
със своята песен да не ме удостои.
Кое то хич не е добре,
Защото значи, че се изразявам зле.*

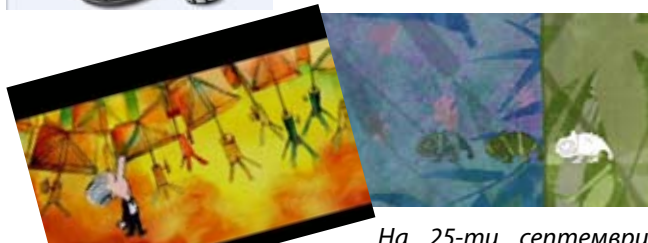
Михаил Байков

Снимки - Рад Димитров

Анимационни представи си представете

На 25-ти септември в Регионалната библиотека „Захарий Княжевски“ на град Стара Загора се проведе кратък маратон за анимационно кино. Фокусът на програмата бе продукцията на най-

младите - студентите по анимация от НАТФИЗ и НБУ. Изключително полезна среща, носеща своите равностметки, аплодисменти и въпроси. Сравнено с анимационното кино от архивите на по-старите български ленти, съвременното доби известна постдраматична нотка на тъга. С особено колебание, колкото и объркано да е всяко поколение, то ражда своя нова епоха на мисли, чувства, възприятия, начин да реагира на света и да го пресъздава, в най-откровената му форма. Погледнато „отвътре“, а и „отвън“, студентските филми показаха апокалиптични нагласи и мрачни настроения, самота, тъга, мъгла и хаос. В този жест на разочорование прозира особена „погнуса“ от света, но тя не е по Сартр, а по-скоро е импресионистично затръшната между прах, разрушение, война, смърт и крещяща ирония. Хубавото в цялата работа е, че има лъч светлина и неговото име е „смях чрез отричане“. Да се посмеем на разпадащия се свят, в който тъжен човек привижда кораба на радостта в мъгла от клавирни звуци, класическият концерт е дело на хиляди мобилни прозвънявания в минута, смъртта е случайност, измъкната от отвъдното, а страстта е измамен копнеж водещ до тотален човешки разпад. Въпреки привидната депресивност на някои от темите и представянето на реалността, и живота въобще, като изцапани и тъмни картини от последния ден на Земята, повечето от филмчетата се откриоха със собствен стил и език, старание за добро техническо осъществяване и търсене на послание и силна идея. Присъстват и дарби в областта на рисуването (защото това все още е важно, въпреки наличието на новата необикновена и космическа техника), някои от които силни и живописни.

Откриване на сценографската изложба на Васил Рокоманов и Силва Бъчварова и представянето на книгата на Васил Рокоманов „Куклена сценография за вълшебна приказка“ или за приятелството между кукления театър и приказката

Откриването на сценографската изложба на Васил Рокоманов и Силва Бъчварова накара фойето на библиотеката да закънти щастливо. Изпъстрено с шарени кукли, малки феи, скулптури и скици, пространството заживя допълнително и от веселите гости на събитието. Освен изложбата, то се зарадва и на премиерата на книгата на Васил Рокоманов – „Куклена сценография за вълшебна приказка“. Развълнувана и позитивна, професор Николина Георгиева обобщи чувствата и мислите си около съдържанието на книгата, а тяхната посока беше толкова усмихната, колкото и тя самата. За любовта между кукления театър и приказката, за магията на сценографията, за смелостта на сценографа да пише. За вълшебника Дарин Петков, без когото материализирането на тази книга нямаше да се случи, и за радостта да споделиш щастие и еуфория. Такива бяха вибрациите, и още много такива в бъдеще си пожелахме.

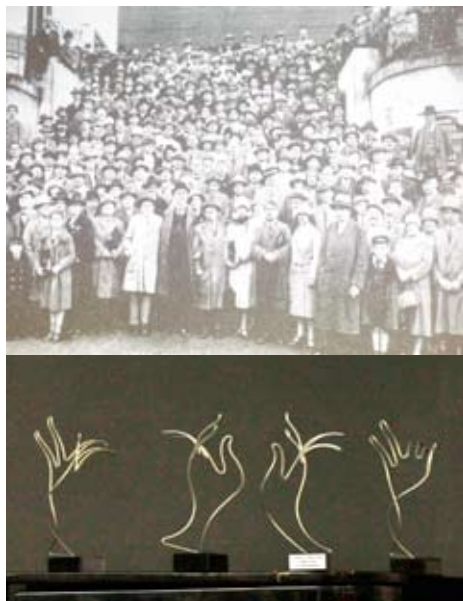
Катерина Георгиева

Снимки - Елена Карагяурова

УНИМА - златното ключе на българския куклен театър

проф. Мая Петрова

Винаги когато става дума за юбилей, погледът се обръща назад - към отдавна отминалото, старите рани и постижения, видени и осмислени през трезвата дистанция на времето. Настроението сменя своите окраски, неизменно преминавайки през носталгията, горчивината, но в крайна сметка винаги успява да достигне гордостта - усещането за наличен смисъл, за изпълнен с живот живот, за пълнота.

В рамките на осмото издание на Международен куклено-театрален фестивал за възрастни "Пиеро" 2013 г. беше отбелязан 50-годишнината от създаването на УНИМА (Международен Съюз на Куклените Дейци) - България. Своеобразното честване беше ситуирано в Регионална библиотека "Захари Княжески", чиято зала остана осезаемо твърде празна, по време на случването.

Естествено за подобни събития, почти всичко се случваше по дневен ред. Първо беше прочетен дежурен поздравителен адрес от САБ (в лицето на Христо Мутафчиев), чието финално изречение заключваше: "Съществуването не се измерва с годините, а творческия дух". Последва кратко изказване на проф. Николина Георгиева (почетен председател на УНИМА), която насочи вниманието към текст от проф. Славчо Маленов, разгърнато представящ историята на българския куклен театър, зараждането и значението на УНИМА и създаването на УНИМА - България. В края на планираното време бяха приети приветствия, поздравии и подаръци от УНИМА - Япония и УНИМА - Русия, а за изключителния принос към УНИМА - България бяха наградени проф. Николина Георгиева, проф. Славчо Маленов, проф. Мая Петрова, както и международни съмишленици и приятели на организацията.

проф. Николина
Георгиева

Същественото, по подразбиране, се съдържаше в паузите (съзнателно бягаме от "преходи") между планираните действия и думи. Поставен беше въпросът за наградите, за наградата като признание за качество, за постижение, и абсурдът в настоящите практики, където наградите просто се разпределят измежду участниците, "защото трябва да се раздадат". За дискусия, разбира се, няма място в театъра (живота/света) (ни) днес и подобни бодящи истини бързо подминават ушите на (почти) всички ни и изпълзят свенливо изпод вратата.

Речта си ("За началото") проф. Николина Георгиева бе организирана около трите, според нея, основни двигатели (на българския куклен театър, или

проф. Славчо Маленов

по-мощно - на театъра и света изобщо?): вярата, надеждата и любовта. Вярата, че българският куклен театър трябва да заеме своето място в световното куклено театрално изкуство. Надеждата, че това ще се случи. И любовта - в центъра на всичко - любовта към куклата.

“Трябва да започнем да търсим отново...”, апелира проф. Славчо Маленов. *Да търсим как-*

во, питам се, докато пиша този текст. Вярата, надеждата и(ли) любовта? Ентузиазмът и неугасващият плам личат по лицата на говорещите в тази полупразна аудитория. Те са осъществили своята мечта, положили са началото и не са спрели дотам, продължили са да заразяват наоколо с тази своя любов, да я споделят. Може би това липсва днес, не, не любовта, нито пък първичното (актьорско/творческо/човешко) желание да се споделиш, дефицитът се е настанил удобно сред учениците, настанало е сякаш време, в което всеки иска да учи, но малцина искрено проявяват желанието да слушат.

Та, да, нека започнем да търсим отново, в и извън себе си - в куклата, в изкуството, и да споделяме!

Теодора Маргинова

Защо съм се родил, защо живея, защо не мога да летя?

„АЗ, СИЗИФ“

Продуцентска къща „Контраст Филмс“

София, България

„Това ли е всичко?“ – пита и сезира погледът на единствения актьор на сцената. Лицето, което изобразява страховете, болките, копнежите, мъчността да се живее. Присъствието, в което заживява, за няколко минути сценично време, цялата човешка обърканост и безсилие пред въпросите, търсещи отговори. За няколко минути сценично време душата ни бива върната в нормалното ѝ състояние- състоянието на вълнение. Актьорът е сам на сцената, влачи своята съдба- куб, в която не иска да разпознае себе си като изпразнено от смисъл същество. А отговорите никога не са били нужни, неистовият стремеж да ги търсим изразява вечната човешка амбиция за знаене. А човекът на сцената не знае, или усеща, че това, което знае е ...тъга.

Обединен около един откровено емоционален сценичен разказ, екипът на спектакъла като че ли събира и своите собствени неизречени думи. Партньори

на актьора са неговите малки скрити Аз-ове - весели опоненти или верни приятели, те завършват образа, те самите са актьорски образ, който изрича радостта и скрива мъката, когато човекът мълчи. И в тази истинска тишина, той танцува. Музиката е ритъмът на мисълта, който пробужда съзнанието от съня и му дава хоризонт, в който тишината е превърната в пулсиращо тяло. Животът на сцената продобива свой собствен театрален език - и в него се открояват тайните ни колебания, воплите и съмненията ни. В този език куклата и актьорът се трансформират и се редуват да се опознават взаимно, малките човешки глави са израстък на реалното човешко тяло, те го допълват, дообясняват стремежите му. Танцът на Сизиф във влаченето нагоре е танцът на душата- актьорът изпълва със себе си сцената и това е достатъчно. Тялото кристализира и играе себе си, в красота и агония едновременно. Неговите движения са катарзиса на текста, който актьорът изрича. Вечни и космически са тези думи- защото са изразени и в театралност, и в окривеност.

Катерина Георгиева

Приказно пътуване неподвижно в световъртежа

(„из Корабокрушение на острова“,
Х. Кортмасар)

Представлението „Потапяне в буря“ на „Sha Sha Higby“, Калифорния, САЩ, върна душата в нейния архетипен образ. Поставени сме в онзи момент на пред културно съществуване, когато формата не е била определяща за възприятието, когато светът се осмисля с очи и рацията не е притежавало това свръхнадмощие на което се радва в наши дни. Изведени сме в „белите полета на текста“, там, където важно е индивидуалното възприемане, доизграждане и интерпретиране. Именно това е ценното в спектакъла „Потапяне в буря“, там за сюжет не може да се говори, за извеждане на главна идея или послание, също. Основната роля е на гледания, чрез него предметите добиват смисъл. Образите са без еквиваленти, събрани в едно, невъзможни в своята събирателност... изградена среда изпаднала в безпорядък, там където всичко намира скрития си смисъл... Магията на ритуала вдъхва живот на мъртвото. Предмета намира реализация чрез неговото обиграване. Осъществено е пътуването наличността през безвременния космополит. Природата и човекът са събрани в едно цяло от което се ражда хармонията. Безспорна е асоциацията за връзката между човека и природата, костюмът на актрисата силно наподобява дърво, а звуковото оформление на пърформанса са „птици“. Говор – няма, мълчанието отвързва сънищата. В допълнение – в ръцете на всеки зрител има по едно звънче и така

сътворяването на света се превръща в групово отговорност. А обединителното звено за общността е образа на тотема, чиято роля се изпълнява от Шаша. Тя носи на главата си маски с двете първобитни божества, на Слънцето и Луната. Всяко едно завъртане вече придобива символно значение. Различни митологични символи и картини са намерили място в изображението. Лесно разпознаваеми са двата медни щита, които актрисата удря един в друг, асоцииращи с индийските храмови изображения, или пък разгърнат плат-пергамент където са изрисувани лица в стил характерен за латино американските божества.

Всичко в представлението е оплетено и обвързано в своя собствена, непоклатима устойчивост. Хаотичността на действия и предмети не пречи на възприятието, а спомага за по-пълната му реализация, съзнанието е освободено от ежедневиите навици, които успешно са притъпили сетивата.

Намираме се във „Вечното“, може би съновидение, там където думата „ценно“ придобива други измерения...

Снимка - Елена Карагулова

Трудно може да се говори с конкретност за такъв тип представление, съчетало в себе си различни изразни средства, обединил статиката на скулптурата в едно с действеността на човешкото тяло. Абстракция и конкретност непрекъснато сменят местата си и дават път на невъзможното да се случи... а какво по-невъзможно (отдавна забравено) от времето на хармония и красота, много отдавна, когато се е формирал човешкият индивид и е направил първите си крачки в света...

Айя Кирилова

Вълшебникът от

ОЗ

**ДЪРЖАВЕН КУКЛЕН ТЕАТЪР
СТАРА ЗАГОРА, България
постановка - Боньо Лунгов**

Магиите се случват навсякъде около нас. В онзи смисъл, в който ние сами сме творци на собствения си живот. Далеч, зад омагьосаната гора и отвъд маковите полета, съществува Изумруденият град, а в него живее Вълшебникът от Оз. Той е чаровен старец, който може да превръща желанията в реалност. Или поне така беше

в първата кино версия на Виктор Флеминг, която сме гледали с ококорени очи, вперени в света на магиите. В театралния вариант на Държавен куклен театър - Стара Загора познатите любими герои, еквивалент със слабостите и страховете си на хората, заживяват ярко и динамично. В шарената приказка актьорите ни отвеждат до най-важното място, изпяват ни най-ценната песен - тази, в която приятелството е възможно. Правят го с чиста енергия и съзнание, че в детската глава това все още е едно красиво събитие. И на финала се оказва, че вълшебството, малко тривиално и наивно, е вътре. От там извира истинският магичен поток. А само споделената магия е наистина магия.

Катерина Георгиева

Издава
Сдружение с нестопанска цел

Пиеро

тел. 042/620 420

E-mail: iptf_pierrot@abv.bg

Издание на пресцентъра на
"Пиеро 2013"

Дизайн - Камелия Димитрова

Печат: "ДЪГА+", Стара Загора

тел.: 042/660 664, 660 665